

Jelenia Góra, dnia 5 sierpnia 2026 r.

TRYBUNAŁ NARODOWY

58-506 Jelenia Góra, ul. Działkowicza 19

Nr KRS 0000686478 REGON 367795191

NIP 6112782086; Tel. +48 791830093

sekretariat@trybunal-narodowy.pl

Adresaci:

- Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
- Minister Sprawiedliwości,
- Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego,
- Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa,
- Rzecznik Praw Obywatelskich.

PETYCJA – WNIOSEK O PODJĘCIE PRAC NAD KOMPLEKSOWĄ REFORMĄ WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Działając w interesie publicznym

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach zwracam się o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do kompleksowej reformy polskiego wymiaru sprawiedliwości.

Celem niniejszego wystąpienia nie jest podważanie konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej, lecz wskazanie rozwiązań służących zwiększeniu przejrzystości, odpowiedzialności, sprawności postępowań oraz odbudowie zaufania obywateli do sądów.

Wnoszę o rozważenie następujących zmian:

1. **Pełnej jawności postępowań sądowych** poprzez obowiązkową rejestrację audio i wideo wszystkich rozpraw oraz trwałe archiwizowanie nagrań.
2. **Obowiązkowego doręczania stronom pełnego zapisu rozprawy**, umożliwiającego skuteczną kontrolę prawidłowości protokołów.
3. **Utworzenia niezależnego systemu odpowiedzialności dyscyplinarnej**, zapewniającego bezstronność postępowań oraz udział osób spoza środowiska sędziowskiego zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi przez ustawodawcę.
4. **Wprowadzenia ustawowych terminów rozpoznawania spraw**, których przekroczenie wymagałoby pisemnego uzasadnienia.
5. **Upowszechnienia mediacji i postępowań ugodowych**, aby ograniczyć liczbę sporów trafiających do sądów.
6. **Uproszczenia procedur sądowych**, tak aby obywatel mógł skutecznie dochodzić swoich praw również bez profesjonalnego pełnomocnika.

7. **Reformy kosztów sądowych**, tak aby wysokość opłat nie stanowiła bariery w dostępie do sądu.
8. **Wprowadzenia obowiązkowej edukacji prawnej** w szkołach ponadpodstawowych.
9. **Stworzenia jednolitych standardów oceny pracy sędziów**, obejmujących terminowość, kulturę urzędowania, jakość uzasadnień oraz stabilność orzecznictwa z zachowaniem niezawisłości orzeczniczej.
10. **Rozszerzenia odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa** za rażące naruszenia prawa procesowego oraz zapewnienia skutecznych mechanizmów dochodzenia roszczeń przez obywateli.
11. **Corocznego publikowania pełnych raportów** dotyczących funkcjonowania sądów, obejmujących czas trwania postępowań, liczbę uchylonych orzeczeń, przewlekłość postępowań oraz wyniki postępowań dyscyplinarnych.
12. **Przeglądu obowiązujących regulacji dotyczących immunitetów**, pod kątem ich wpływu na zasadę równości wobec prawa oraz efektywność odpowiedzialności prawnej osób pełniących funkcje publiczne.

Uzasadnienie

Od wielu lat do Trybunału Narodowego wpływają sygnały obywateli wskazujące na przewlekłość postępowań, trudności w dochodzeniu swoich praw oraz niewystarczającą przejrzystość funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Społeczne zaufanie do sądów buduje się nie poprzez ograniczanie niezawisłości sędziowskiej, lecz poprzez jawność działania instytucji publicznych, sprawność postępowań, równość wobec prawa oraz skuteczne mechanizmy odpowiedzialności za naruszenie prawa.

Reforma sądownictwa powinna być ponadpartyjnym przedsięwzięciem państwowym, którego celem jest zapewnienie obywatelom prawa do rzetelnego, bezstronnego i sprawnego procesu.

Wniosek końcowy

Wnoszę o:

1. formalne rozpatrzenie niniejszej petycji,
2. przekazanie informacji o sposobie jej załatwienia,
3. wskazanie, które z przedstawionych postulatów zostaną skierowane do dalszych prac legislacyjnych,
4. przedstawienie uzasadnienia w przypadku nieuwzględnienia poszczególnych propozycji.

Jednocześnie zwracam się o udzielenie odpowiedzi w terminach wynikających z ustawy o petycjach oraz o przekazanie stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym i faktycznym.

Z wyrazami szacunku

PREZES
Trybunału Narodowego
z siedzibą w Jeleniej Górze
Grzegorz Niedźwiecki